

รายงานภาวะสังคมไทย ไตรมาสสอง ปี 2563

ความเคลื่อนไหวทางสังคม

แรงงาน

อัตราการว่างงาน = **1.95%**

การจ้างงาน - **1.9%**

ภาคเกษตร - **0.3%**

นอกภาคเกษตร - **2.5%**

ค่าจ้างแรงงานภาคเอกชน - **0.4%**

หนี้สินครัวเรือน

+ **3.9%** (Q1/2563)

เจ็บป่วยด้วยโรคเฝ้าระวัง

- **66.4%**

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ - **17.1%**

บุหรี่ + **2.2%**

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

คดีอาญารวม - **13.4%**

คดีชีวิต ร่างกาย และเพศ - **21.7%**

คดียาเสพติด - **13.9%**

คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน - **5.7%**

ความปลอดภัยในการสัญจรทางถนน

อุบัติเหตุทางถนน - **26.7%**

การคุ้มครองผู้บริโภค

สินค้าและบริการ - **15.8%**

กิจการโทรคมนาคม + **14.1%**

สถานการณ์ทางสังคม

การปรับตัวทางการศึกษาในภาวะการระบาดของ COVID-19

COVID-19 ▶ ปรากฏการณ์ “ความรู้ถดถอยหลังจากปิดเทอมใหญ่”

นร.ทุกชั้นได้รับผลกระทบ **14** ล้านคน

นร.สพฐ. **11.47** ล้านคน หลุดออกจากห้องเรียน

การดำเนินการแก้ไขของภาครัฐ

- โทรทัศน์ช่อง DLTV
- เว็บไซต์ DLTV
- แอปพลิเคชัน DLTV

การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

ข้อจำกัดของการศึกษาผ่านDLTV

สภาพแวดล้อม :	นักเรียน :
พื้นที่และอุปกรณ์ในการเรียนรู้ สัญญาณโทรทัศน์และอินเทอร์เน็ต	• ขาดสมาธิและทักษะอื่น ๆ (ทำงานเป็นทีม อารมณ์ การสื่อสาร)
ครูผู้สอน :	• นักเรียนบางส่วนไม่ได้รับการดูแลอย่างเพียงพอ
รูปแบบและเนื้อหาการเรียนการสอน ที่เหมาะสมแก่การเรียนผ่านระบบ DLTV	- กลุ่มครัวเรือนยากจน : อาหารและอาหารเสริม - ผู้พิการ/ผู้มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

ข้อเสนอ

- เตรียมความพร้อมด้านอุปกรณ์
- สื่อการเรียนการสอนที่จูงใจรูปแบบการสอนที่หลากหลาย
- พัฒนาเทคนิค/กระบวนการสอนและความพร้อมของผู้สอน

ความท้าทายของการออกแบบระบบคุ้มครองทางสังคม

ผู้มีงานทำ 37.5 ล้านคน

ผู้มีหลักประกัน **18.9** ล้านคน (50.4%)

ผู้ไม่มีหลักประกัน **18.6** ล้านคน (49.6%)

ไม่ได้รับความคุ้มครองหรือไม่มีหลักประกันทางสังคมจากการทำงาน

โดยเฉพาะ “ขาดหลักประกันในวัยเกษียณ”

ข้อจำกัด ในการเข้าถึงระบบประกันสังคม

- สิทธิประโยชน์ที่อาจไม่จูงใจ
- อยู่ในพื้นที่ห่างไกล
- ไม่ตระหนักถึงความสำคัญ

ความท้าทายการพัฒนา ระบบคุ้มครองทางสังคม

- ศึกษาสาเหตุที่แรงงานไม่เข้าระบบประกันสังคม
- ทบทวนสิทธิประโยชน์ของประกันสังคมให้จูงใจ
- ศึกษาข้อดี-ข้อเสียของระบบสมัครใจและระบบบังคับ
- สร้างความรู้/ตระหนักในการมีหลักประกัน และการวางแผนการเงิน/ออม
- สนับสนุน Social empowerment

บทความ “มหาวิทยาลัยร้าง : วิฤตอุดมศึกษาไทย”

สถานการณ์

มีสถาบันอุดมศึกษา **167** สถาบัน รวมวิทยาเขต จำนวน **221** แห่ง

TCAS ที่นั่งเหลือ **70,208** รอบที่ 4 ปี 2562

จำนวนหลักสูตรปริญญาตรีเพิ่ม 2 เท่า

นักศึกษาลดลง **25.7%**

อาจารย์เพิ่มขึ้น **63,351** → **68,596** ปี 2557 ปี 2562

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การกำหนดแนวทางการปรับตัวที่เป็นเอกภาพ
2. นำแนวคิดด้านการตลาดมาพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา
3. ทบทวน/ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน
4. นำนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนมาใช้ในมหาวิทยาลัย
5. การส่งเสริมการวิจัยที่เน้นสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่ต่อยอดเชิงพาณิชย์ได้

สาเหตุที่ส่งผลให้สถานศึกษาล้น

1. โครงสร้างประชากรไทย : อัตราการเกิดลดลง
2. การขยายโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา : เพิ่มวิทยาเขต / เพิ่มหลักสูตร

การปรับตัวของสถาบันอุดมศึกษาไทย

1. ปรับหลักสูตรให้ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานและแต่ละช่วงวัย
 - ปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน / การเรียนแบบสหวิชาการ
 - พัฒนาหลักสูตรรูปแบบใหม่
 - พัฒนาหลักสูตรระยะสั้น
2. พัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - ใช้นวัตกรรมการศึกษา
 - เปิดหลักสูตรร่วมกับมหาวิทยาลัยชั้นนำในต่างประเทศ
3. ขยายกลุ่มเป้าหมาย
 - ครอบคลุมไปถึงนักศึกษาต่างชาติ